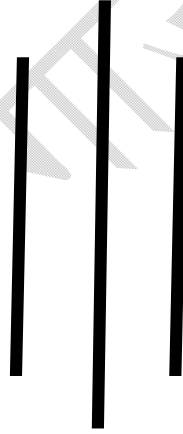

आर्थिक वर्ष ०७६/०८० को

बजेट वक्तव्य

माण्डवी गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
जस्पुर, प्यूठान
लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल

२०७६

गाउँ सभाका अध्यक्ष महोदय,

गाउँ सभाका सदस्य ज्युहरु,

सम्पूर्ण राष्ट्रसेवक कर्मचारीहरु,

बैशाख ३० गते सम्पन्न स्थानीय तह सदस्य निर्वाचन पश्चात निर्वाचित जनप्रतिनिधिको रुपमा गाउँपालिकाको विकास र समृद्धिका लागि हामी आएका छौं । जनताका आधारभुत आवश्यकता पुरा गर्नु पर्ने दायित्व ,निर्वाचनका क्रममा व्यक्त गरिएका प्रतिवद्धता तथा घोषणालाई कार्यान्वयन गर्नुपर्ने अवस्था ,जनताका अधिक अपेक्षा र त्यसलाई पुरा गर्न चाहिने स्रोत साधनको सिमितताका विचमा माण्डवी गाउँपालिकाको उपाध्यक्ष तथा बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समितिको संयोजकको हैसियतले यस सम्मानित गाउँ सभा समक्ष आगामी आर्थिक वर्ष २०७६।०८० को बजेट प्रस्तुत गर्न उपस्थित भएको छु । आर्थिक वर्ष २०७६।०८० को बजेट प्रस्तुत गरिरहँदा म संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक शासन प्रणाली , ऐतिहासिक जनआन्दोलन, महान जनयुद्धका क्रममा जीवन बलिदान गर्नुहुने सम्पूर्ण ज्ञात अज्ञात शहिदहरुप्रति भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछु । मुलुकको सार्वभौमिकता, भौगोलिक अखण्डता, राष्ट्रिय एकता, स्वाधिनता र स्वाभिमानको कठीन परिस्थितिमा त्याग र नेतृत्व गर्नुहुने आदरणीय ब्यक्तित्वहरु प्रति उच्च सम्मान व्यक्त गर्दछु ।

लोकतान्त्रिक आन्दोलनहरुमा आफ्नो अमूल्य जीवन बलिदान गर्नु हुने सम्पूर्ण ज्ञात अज्ञात महान सहीदहरु प्रति हार्दिक श्रद्धाञ्जली व्यक्त गर्दछु । साथै नेपाली समाज रुपान्तरणको क्रममा अग्र पंक्तिमा रहेर नेतृत्वदायी भुमिका निर्वाह गर्नुहुने अग्रजहरुप्रति उच्च सम्मान व्यक्त गर्दछु ।

स्थानीय तह सदस्य निर्वाचनमा हाम्रा साभ्रा घोषणा र प्रतिवद्धतालाई मन पराएर हामीहरुलाई विश्वास गरी अमूल्य मत दिइ निर्वाचित गर्नु हुने सम्पूर्ण माण्डवी बासीलाई हार्दिक धन्यावाद दिन चाहान्छु । जनताको अभिमतलाई कदापि दुरुपयोग नगरी स्थानीय तहको विकास र समृद्धिमा सदैव लाग्ने प्रण गर्दछु । जनतालाई केन्द्रविन्दुमा राखेर जनमुखी कार्यक्रम र आयोजना हाम्रा प्राथमिकता हुनेछन् । कुनै पक्षपात नगरी सन्तुलित र समावेसी बिकासले मात्रै समग्र गाउँपालिकाको विकास हुन्छ भन्ने मान्यतालाई आत्मसाथ गर्दै सम्पूर्ण क्षेत्र,वर्ग र समुदायलाई बार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम मार्फत सम्बोधन गर्नेछौं ।

अत्याधिक मुल्यबृद्धि तथा आर्थिक तरलताको अभाव र बैकिङ क्षेत्रले लगानी नगर्दा आर्थिक गतिविधिहरु न्युन भएका छन् । जसबाट माण्डवी गाउँपालिका र यहाँका जनता पनि पनि प्रभावित भएका छन् । उत्पादन र आपूर्ति श्रृंखला खल्बलिन पुगेको छ । ब्यापार ब्यवसायमा गिरावट आएको छ । रोजगारीका अवसरहरु गुम्दै गएका छन् । यतिवेला सिङ्गे समाज र अर्थतन्त्र दुवै राहत र पुनर्स्थापनाको पर्खाइमा छन् । यी यस्ता यावत प्रतिकुलता र चुनौतिका बाबजुत वित्तिय अनुशासन कायम गर्दै समष्टिगत आर्थिक स्थायित्व कायम राख्न मद्दत गर्ने गरी, बेरोजगारीलाई रोजगारी श्रृजना गर्ने, कृषि क्षेत्रमा ब्यवसायिकता प्रदान गर्ने,क्रमागत पूर्वाधार विकास निर्माण सम्पन्न गर्ने र पर्यटकीय क्षेत्रहरुको विकास गरी पर्यटकिय गन्तब्यको रुपमा पालिकालाई विकास

गर्ने,आधारभुत तहसम्मको शिक्षालाई निशुल्क भएको सुनिश्चितता गर्ने ,स्वास्थ्य विमा मार्फत आम नागरिकले सहज र सरल ढंगबाट उपचार पाउने गरि बजेट तथा कार्यक्रम तय गरेको छु ।

सम्माननीय अध्यक्ष ज्यू,

संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र नेपालको मूल संरचना संघ, प्रदेश र स्थानीय तह गरि तीन तहको छ । यी तीनवटै तहले नेपालको राज्य शक्तिको प्रयोग संविधान तथा कानुन बमोजिम प्रयोग गर्दै आएका छन । संविधानको अनुसुची ८ मा स्थानीय तहको एकल अधिकार उल्लेख भएका छन् र त्यस्तो अधिकारको प्रयोग संविधान र गाउँसभाले बनाएको कानुन बमोजिम हुने व्यवस्था रहेको छ । स्थानिय तहले आर्ीनो अधिकार क्षेत्र भित्रको आर्थिक अधिकार सम्बन्धी विषयमा कानुन बनाउने बार्षिक बजेट बनाउने, र त्यसको कार्यान्वयन गर्ने संवैधानिक ब्यवस्था रहेको छ ।

स्थानीय तह सदस्य निर्वाचनमा मतदाताको भरपर्दो साथ र विश्वासलाई कतै पनि विचलित हुन नदिइ आर्थिक अनुशासन र वित्तिय उत्तरदायित्व कायम गर्नुपर्ने दायित्व श्रृजना भएको छ । गाउँ सरकारलाई विकास र समृद्धीको यात्रामा अविचलित रुपमा अधि बढ्न दिएको विश्वासलाई कदापि मर्न नदिने प्रण गर्दछु । स्थानिय स्तरबाट आयोजनाहरूको छनौट गरि ति आयोजनाहरूको सफल कार्यान्वय समेत स्थानिय जनताबाट गरि उपलब्धिहरूको न्यायोचित वितरण मार्फत सामाजिक न्याय र समानता कायम गर्न तर्फ हाम्रो सरकारको अग्रसरता हुनेछ । आर्थिक उपलब्धिको न्यायोचित वितरण, समावेसी तथा सन्तुलित विकास,सामाजिक न्याय र समानता सहितको समाजवाद उन्मुख अर्थतन्त्र निर्माण गरि वेरोजगार ,गरिवी विभेद र असमानताको अन्त्य गर्न सदैव तत्पर रहने छौं ।

आ.व. २०७८।०७९ का लागि आन्तरिक आम्दानी करिव ७७ लाख उठाउने लक्ष्य लिएकोमा गाउँपालिकाले लक्ष्य अनुसार आन्तरिक आम्दानी उठाउन सक्ने देखिएको छ । बजेट कार्यान्वयनको अवस्थालाई हेर्दा शसर्त अर्न्तगतका धेरै क्रियाकलाप सम्पन्न हुन गइहेका छन् भने वित्तिय समानिकरण र राजश्व बाडँफाडबाट विनियोजन भएको चालु र पुर्जीगत रकम आजको दिन सम्म करिव ६८ प्रतिशत खर्च भएको छ ।

गाउँपालिका अध्यक्ष ज्यू,

अव म गरिमामय सभासमक्ष आर्थिक वर्ष २०७९।०८० को बजेटको उद्देश्य तथा प्राथमिकता प्रस्तुत गर्न चाहन्छु :

आगामी आर्थिक वर्ष २०७९।०८० को बजेटको उद्देश्यहरू निम्न अनुसार रहेका छन ।

क) निशुल्क स्वास्थ्य विमा कार्यक्रम लागु गरि गाउँपालिकाका सम्पुर्ण नागरिकको स्वास्थ्य क्षेत्रमा सहज पहुँच स्थापित गर्नु ।

ख) गाउँपालिका अर्न्तगत आधाभूत तहका सम्पूर्ण सामुदायिक विद्यालयका निजी शिक्षकहरूलाई गाउँपालिकाले ब्यबस्थापन गरि अविभावकले शिक्षामा गर्ने खर्चलाई शुन्य बनाउनु ।

ग) भौतिक पुर्वाधारहरूको विकास गर्नु ,गाउँपालिकाकाले पहिचान गरि कार्य आरम्भ गरेका पर्यटकीय क्षेत्रहरूको विकास गरी पर्यटकीय क्षेत्रको रूपमा पालिकालाई विकास गर्नु ।

घ) शिक्षा, स्वास्थ्य, सरसफाई तथा पोषण लगायतको विकास गरी मानव विकासको स्तरमा सुधार गर्नु ।

ङ). कृषि तथा पशु विकासको माध्यम बाट उत्पादन बृद्धी गरी आय बढाउनु ।

च). लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशिकरणको विकास गर्नु ।

छ). जनतालाई सेवा प्रवाह र सुशासनको प्रत्याभुति गर्नु ।

ज) .जलवायु परिवर्तन अनुकूलन कार्य माफत विकास निर्माण गर्नु ।

झ).गाउँपालिकाबाट प्रवाह हुने सेवामा आम जनताको सहज र सरल पहुँच स्थापित गरि सुशासन प्रबर्द्धन गर्नु ।

ञ).स्थानिय श्रोत साधनको समुचित परिचालन माफत दिगो,समावेशी र उच्च दरको आर्थिक वृद्धि गर्नु ।

बजेटको उद्देश्यहरू परिपुर्ति गर्न देहायका विषयहरूलाई प्राथमिकता दिईएको छ ।

१. स्वास्थ्य क्षेत्रको स्तरउन्नती र विस्तार गरी स्वास्थ्य सेवामा आम नागरिकको पहुँच बृद्धि गर्ने,
२. कृषि क्षेत्रमा उत्पादनका साधनमा सरल पहुँच र नविनतम प्रविधिको उपयोग बढाउदै युवा पुस्तालाई आकर्षित गर्दै गरिबी निवारणमा प्रत्यक्ष योगदान पुग्ने,
३. उत्पादन तथा छिटो प्रतिफल प्राप्त गर्न सकिने, गाउँपालिकाको पुर्वाधार विकासमा सहयोग पुग्ने,
४. महिला, बालबालिका तथा पिछडिएका क्षेत्र र समुदायलाई प्रत्यक्ष लाभ पुग्ने,
५. लैंगिक समानता र सामाजिक समावेशिकरण अभिवृद्धि हुने,
६. दिगो विकास, वातावरणीय संरक्षण तथा सम्बद्धन गर्न सघाउ पुग्ने,
- ७.आधारभुत तह सम्मको शिक्षा निशुल्क भएको सुनिश्चित हुने,
८. शिक्षा, स्वास्थ्य, पोषण जस्ता सामाजिक पक्षको स्तर वृद्धि हुने,
९. संस्थागत विकास,सुशासन र सार्वजनिक सेवा प्रवाहमा प्रभावकारिता हुने,

१०. वन संरक्षण, वृक्षारोपण, जलाधार संरक्षण, मुहान संरक्षण मार्फत दिगो विकासमा योगदान पुग्ने,

११. सूचना तथा संचार प्रविधिको विकास र गुणस्तरमा वृद्धि हुने ।

वार्षिक बजेट कार्यक्रम तर्जुमा गर्दा अवलम्बन गरिएका प्रमुख नीति तथा आधारहरू :

आ.व. ०७६।०८० को वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्दा निम्न विषयहरूलाई आधार लिईएको छ,

१. नेपालको संविधान

२. स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४

३. राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोग ऐन, २०७४

४. अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४

५. नेपाल सरकारको आवधिक विकास योजना

६. गाउँपालिकामा उपलब्ध स्रोत साधन

७. विकासका अन्तरसम्बन्धित विषयहरू

८. गाउँपालिकाको विकासको विद्यमान अवस्था र मानव विकासको सुचकाङ्क

९. स्थानीय जनताका आकांक्षा र आवश्यकता

१०. निर्वाचनका क्रममा व्यक्त गरिएका सभा प्रतिबद्धता तथा घोषणापत्रहरू

११. संघीय सरकार तथा प्रदेश सरकारबाट प्राप्त बजेट तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन मार्गदर्शन,

वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्दा स्थानीय तहको वार्षिक योजना तथा बजेट तर्जुमा दिग्दर्शन बमोजिम संघ र प्रदेश सरकारबाट बजेट सिमा प्राप्त, स्थानीय राजश्व परामर्श समितिको प्रतिवेदन स्रोत अनुमान तथा बजेट सिमा निर्धारण समितिको सिमा निर्धारण तथा मार्गदर्शन, बस्ती तथा वडा तहमा योजना छनौट तथा प्राथमिकरण, बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समिति मार्फत आयोजनाको प्राथमिकीकरण गरी गाउँ कार्यपालिकाबाट बजेट तथा कार्यक्रम स्वीकृत पश्चात आज यस सम्मानित गाउँ सभामा आर्थिक वर्ष २०७६।०८० को बजेट प्रस्तुत गरेको छु ।

वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्दा देहाय बमोजिमका समष्टिगत नीतिहरू अवलम्बन गरिएको छ

१. सम्पूर्ण नागरिकको स्वास्थ्य क्षेत्रमा पहुँच स्थापना गर्न निशुल्क स्वास्थ्य विमा कार्यक्रम लागु गरिने,

२.स्थानिय सरकार संचालन ऐन, २०७४ ले तोकेका कार्य तथा जिम्मेवारी सम्पादन गर्न सघाउ पुर्याउने, ३. गरिवी निवारण गर्ने तथा रोजगारी सृजना गर्ने कार्यक्रमहरूलाई गाउँपालिकाद्वारा अपनत्व हुने गरी प्रभावकारी रूपमा संचालन गरिने,

४. साधन स्रोतको वितरण गर्दा भौगोलिक, विषय क्षेत्रगत, समुदायगत र वातावरणीय सन्तुलन कायम गरिने,

५. विकास योजनालाई उपलब्धीमुलक बनाउन आयोजना संख्या सिमित गरी ठुला तथा गाउँ गौरवका योजनाहरू संचालन गर्ने । वडाहरूलाई जनताका आवश्यकता पुरा गर्ने खालका आयोजनाहरू सम्पन्न गर्ने गरी वडागत बजेट सिमा र मार्गदर्शन दिइने,

६. आन्तरिक आय र राजश्व बाँडफाँडबाट मात्र चालु खर्च व्यवस्थापन गरिने,

७. स्थानीय तहको गौरवका आयोजनाहरू ,क्रमागत आयोजनाहरू र नगरी नहुने अनिवार्य दायित्वका विषयहरूको संचालन र ब्यबस्थापन गरिने,

८. लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणलाई विकास योजनाका सबै चरणमा सहभागिता गराउने,

९. गाउँको विकासमा दातृ निकाय, गैर सरकारी संस्था र निजी क्षेत्रको लगानीलाई प्रोत्साहन गरिने,

१०. विकास निर्माण कार्यमा जनताको सहभागिता र अपनत्वको सुनिश्चिता गरिने ।

गाउँपालिकाका अध्यक्षज्यू,

१) अब यिनै उद्देश्य प्राथमिकता र नीतिको परिधिमा रही आर्थिक वर्ष २०७९/०८० को बजेट र मुख्य कार्यक्रमका बारेमा म यस सम्मानित सभामा पेश गर्ने अनुमति चाहान्छु । सर्वप्रथम विनियोजन र स्रोतको ब्यवस्था सम्बन्धी योजना प्रस्तुत गर्दछु । आगामी आर्थिक वर्षका लागि कूल रकम रु.४७ करोड ६६ लाख ४ हजार रुपैया विनियोजन गरेको छु । जस मध्ये संघीय सरकारबाट वित्तीय समानीकरणमा रु. ८ करोड ४९ लाख, सशर्त अनुदान चालु तर्फ रु. १५ करोड १५ लाख तथा शसर्त अनुदान पुँजीगत तर्फ रु १ करोड ६० लाख प्राप्त हुन आएको छ । संघीय सरकारको राजश्व बाँडफाँडबाट रु. ७ करोड ५३ लाख ३४ हजार प्राप्त भएको छ । संघीय सरकारबाट विशेष अनुदान तर्फ रु १ करोड ५० लाख तथा समपुरक अनुदान तर्फ रु ८० लाख प्राप्त भएको छ । संघीय सरकारबाट सामाजिक सुरक्षा भत्ताका लागि अनुमानित रकम रु ६ करोड ५० लाख प्राप्त हुने अनुमान गरेको छु ।

प्रदेश सरकारबाट वित्तीय समानीकरणमा रु.४३ लाख ६० हजार तथा सशर्त अनुदानतर्फ रु.८० लाख , समपुरक अनुदानतर्फ १ करोड ५० लाख प्राप्त हुने अनुमान गरेको छु । प्रदेश सरकार विशेष अनुदानतर्फ ६० लाख प्राप्त हुन आएको छ । प्रदेश सरकारको राजश्व बाँडफाँडबाट रु. ६० लाख १० हजार प्राप्त हुन आएको छ । माण्डवी गाउँपालिकाको आन्तरिक आयतर्फ आ.व. २०७९/०८० मा रु ८५ लाख उठ्ने अनुमान गरेको छु

। जसमध्ये गाउँपालिका ब्याक्हो लोडर मेसिनबाट रु २५ लाख अनुमान गरिएको छ, सेवा शुल्क र दस्तुरबाट रु. ८ लाख ५५ हजार, प्राकृतिक श्रोत साधनको रोयल्टी बापत रु. २५ लाख, मालपोत रजिष्ट्रेशन शुल्कबाट करिव १० लाख, सम्पत्ति कर(घर र घरले चर्चिएको जमिन) बाट रु. ८ लाख ,भुमि करबाट अनुमानित ६ लाख ,घर बहाल करबाट रु. १ लाख, जडीबुटी, कबाडी र जीवजन्तु करबाट रु १० हजार, विज्ञापन करबाट रु.३५ हजार, ब्यबसाय कर वापत रु. १ लाख र यस आ.व.को अनुमानित अ.ल्या. रकम रु १ करोड ३० लाख समतेलाई यो बजेटमा समावेश गरेको छु ।

२) नेपाल सरकार र प्रदेश सरकारको सशर्त अनुदान बापत प्राप्त कूल रकम रु.१० करोड ५५ लाख संघीय सरकार र प्रदेश सरकारबाट नै कार्यक्रमगत रूपमा विभाजन भई आएको छ । जसमा शिक्षा अन्तर्गत साविकमा सञ्चालित सबैका लागि शिक्षा आधारभूत तह (आधारभूत तहका शिक्षक तलब भत्ता), माध्यमिक तह (शिक्षक तलब भत्ता) र बिद्यालय क्षेत्र विकास कार्यक्रम अन्तर्गतका कार्यक्रम, विद्यालय भौतिक पुर्वाधार निर्माण अनुदानका लागि एकमुष्ट रु ११ करोड ६० लाख विनियोजन भएको छ । त्यसैगरी स्वास्थ्य अन्तर्गत प्राथमिक स्वास्थ्य सेवा, स्वास्थ्य संस्थाहरुको सञ्चालन खर्च तथा स्वास्थ्यकर्मीको तलब भत्ता केन्द्रीय स्वास्थ्य शिक्षा, सूचना तथा सञ्चार कार्यक्रम, क्षयरोग नियन्त्रण कार्यक्रम, एकिकृत महिला स्वास्थ्य तथा प्रजनन स्वास्थ्य,महामारी तथा रोग नियन्त्रण कार्यक्रम, परिवार स्वास्थ्य कार्यक्रम, औषधि, भ्याक्सिन, सामग्री प्याकिङ र दुवानी बापतको रकम एकिकृत बाल स्वास्थ्य एवं पोषण कार्यक्रम,उपचारात्मक सेवा कार्यक्रम,नसिड तथा सामाजिक सुरक्षा सेवा कार्यक्रम लगायतका कार्यक्रमहरुलाई समेत एकमुष्ट रु २ करोड ८० लाख समावेस गरेको छु ।

कृषि विकास र पशु विकास अन्तर्गतको कृषि विकास रणनीति अनुगमन तथा समन्वय कार्यक्रम प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिक परियोजना अन्तर्गत रु ४० लाख, बजेट विनियोजन गरिएको छ । बहुक्षेत्रीय पोषण कार्यक्रम सञ्चालनका लागि एकमुष्ट रु १६ लाख ,गरिवी निवारणका लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रमका लागि रु ३१ लाख ,भोलङ्गे पुल निर्माणका लागि २५ लाख ,प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम अन्तर्गत रु ०० लाख ,जनता आवास कार्यक्रममा रु ५ लाख, पंजिकरण शाखाका लागि रु ६ लाख,नविकरणीय उर्जा कार्यक्रमका लागि रु ८ लाख विनियोजन भई कार्यक्रम सहित बजेट प्राप्त भएकोछ । त्यसैगरी प्रदेश सरकारको सशर्त अनुदानामा विभिन्न आयोजनाका लागि रु ८० लाख प्राप्त भएको छ । ति आयोजनाहरुलाई सोहि शिर्षकमा खर्च गर्ने ब्यवस्था मिलाइनेछ ।

आर्थिक विकास :

३). कृषि, पर्यटन, सहकारी,उद्योग क्षेत्रका समग्र विकासले मात्र दीगो, सन्तुलित समावेशी विकास सम्भव छ । आर्थिक विकासका क्षेत्रमा प्राथमिकताका साथ बजेट विनियोजन गरेको छु ।

कृषि:

४) कृषि क्षेत्र गाउँपालिकाको रोजगारी र आयको महत्वपूर्ण क्षेत्र हो । कृषिको ब्यवसायिकरण र विविधिकरण विना कृषि उत्पादन र उत्पादकत्व बृद्धि हुन सक्दैन । कृषिमा आधुनिक औजारहरुको प्रयोग, विउ, मल र सिँचाइको प्रबन्ध राम्रो हुनुपर्दछ । उत्पादित कृषि उपजको सहज र सरल ढंगले कृषकको लागत मुल्य र श्रम नघट्ने गरि वजारीकरणको ब्यवस्था हुनु पर्दछ । कृषकहरुले सामुहिक खेति प्रणालिलाई अवलम्बन गर्ने वातावरण स्थानीय सरकारले तयार गरि दिनुपर्दछ । यसै सन्दर्भमा आ.व २०७६।०८० मा गाउँपालिकाले कृषि क्षेत्रका लागि अनुमानित रु ७० लाख विनियोजन गरेको छु । त्यसमध्ये उत्पादनका आधारमा कृषक प्रोत्साहान कार्यक्रमका लागि रु ८ लाख, कृषि एम्बुलेन्स संचालनका लागि रु ५ लाख, मर्काबाड स्मार्ट कृषि कार्यक्रमका लागि रु ३० लाख,

पशु विकास:

५) बाख्रापालन, भैंसीपालन बंगुरपालन तथा कुखुरापालनको दृष्टिकोणले माण्डवी गाउँपालिका सम्भावित स्थान हो । ब्यवसायिक बाख्रा पकेट कार्यक्रम, ब्यवसायिक भैंसी पकेट कार्यक्रम, घासको विउ उत्पादन कार्य, मासु पसल सुधार, दुध संकलन तथा वितरणका लागि डेरी उद्योगको स्थापना र संचालन, पशु उपचार तथा पशुमा लाग्ने रोगको निवारणका लागि आवश्यक औषधिको ब्यवस्थापनका लागि एकमुष्ट रु ५० लाख विनियोजन गरेको छु । त्यसमध्ये विभिन्न गैरसरकारी संघ संस्था सँग समन्वयमा कार्य गर्नका लागि रु २५ लाख बजेटको सुनिश्चित गरेको छु ।

सामाजिक विकास :

६) सामाजिक विकास क्षेत्रहरु शिक्षा, स्वास्थ्य, खानेपानी तथा सरसफाई, संस्कृति प्रबर्द्धन, खेलकूद तथा मनोरञ्जन र लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण जस्ता सामाजिक विकासका आयामहरुलाई उच्च प्राथमिकतामा राख्दै आवश्यक बजेटको ब्यवस्था गरेको छु ।

शिक्षा :

७) गाउँपालिकामा भएका आधारभुत विद्यालय सम्मको शिक्षालाई पुर्ण रुपमा निशुल्क बनाउने गाउँपालिकाको नीति अनुसार विद्यालयले राखेका सम्पुर्ण निजी शिक्षकको तलभ भत्ताका लागि करिव १ करोड १० लाख विनियोजन गरेको छु । गाउँपालिकाले राखेका ३१ जना अनुदान शिक्षकको तलव सुविधाका लागि करिव ८१ लाख रकम छुट्टाएको छु । विद्यालयका सहयोगी कार्यकर्ता, विद्यालय कर्मचारी, विद्यालय सहयोगीका लागि एकमुष्ट अनुमानित रकम रु ८२ लाख बजेट विनियोजन गरिएको छ । शैक्षिक गुणस्तर सुधार, शिक्षकहरुको क्षमता अभिवृद्धि, प्रविधिमैत्री विद्यालय स्थापना, विद्यालय प्र.अ. प्रोत्साहान भत्ता, स्थानीय पाठ्य सन्दर्भ सामग्री कक्षा १-८ सम्म निर्माण, छपाई तथा वितरण, विद्यालय अतिरिक्त क्रियाकलाप संचालन, विद्यालय परिक्षा शुल्क अनुदान, शैक्षिक क्यालेण्डर तथा शिक्षक डायरी प्रकाशन लगायतका कार्यका लागि करिव २५ लाख बजेट सुनिश्चित गरेको छु । विद्यालयमा अध्ययन गरिरहेका आर्थिक श्रोत साधन न्युन भएका, पढाइलाई समेत निरन्तरता

दिन नसक्ने विद्यार्थीलाई विद्यालयमै आयआर्जन गर्ने गरि पढ्दै कमाउँदै भन्ने मान्यताका साथ आयआर्जन गर्ने गरि आर्थिक सहायता दिइने ब्यवस्था गरेको छु ।

स्वास्थ्य :

८) वैशाख ३० गते सम्पन्न स्थानीय तह सदस्य निर्वाचन पश्चात स्थानीय सरकारको पहिलो निर्णय सम्पूर्ण गाउँबासीलाई निशुल्क स्वास्थ्य विमा गर्ने थियो । यसै वर्ष सम्पूर्ण गाउँबासीको स्वास्थ्य विमाका लागि रु १ करोड २५ लाख बजेटको ब्यवस्था गरेको छु । १५ सैयाको अस्पताल निर्माणका लागि नेपाल सरकार सँग बजेटको सुनिश्चितता गरी यसै आवमा अस्पताल निर्माण कार्य सम्पन्न गरिनेछ । नेपाल सरकारको विशेष अनुदानबाट यस आवमा प्राप्त रु १ करोड ५० लाखबाट मर्काबाड स्वास्थ्य चौकी निर्माण कार्य यसै वर्ष सम्पन्न गरि सेवा सुचारु गरिनेछ । रम्दि स्वास्थ्य चौकीका लागि प्रदेश र गाउँपालिकाको समपुरक कोषको रु १ करोड ५० लाखबाट स्वास्थ्य चौकी निर्माण सम्पन्न यसै आवमा सम्पन्न गरी सेवा सुचारु गरिनेछ । स्वास्थ्य सेवालाई सर्वसुलभ, भरपर्दो र गुणस्तरीय बनाउनका लागि संघीय सरकारबाट प्राप्त शसत अनुदान रकमलाई सोहि शिर्षकहरूमा खर्च गर्ने तथा वित्तिय समानिकरण अनुदान शिर्षकबाट प्राप्त रकमबाट समेत औषधि खरिद, बर्थिङ सेन्टर सुदृढिकरण, महिला स्वास्थ्य स्वयंम सेविकालाई प्रोत्साहन रकम, मोबाईल हेल्थ कार्यक्रम, आमा सुरक्षा कार्यक्रम, संस्थागत सुत्केरी टेवा कार्यक्रम,आरोग्य स्वास्थ्य केन्द्रको सुदृढिकरण,स्वास्थ्य संस्थामा सुत्केरी हुने गर्भवती र जेष्ठ नागरिकलाई उपचारमा निशुल्क एम्बुलेन्स सेवा ,जेष्ठ नागरीक आँखा जाँच लगायतका कार्यक्रमका लागि एकमुष्ट रु.५५ लाख ४८ हजार विनियोजन गरेको छु ,साथै स्वास्थ्य संस्थामा कार्यरत कर्मचारीको खाइपाइ आएको तलबमा न्युनतम १५ प्रतिशतले बृद्धि गर्दा लाग्ने करिव रु ३० लाख बजेटको सुनिश्चितता गरेको छु ।

खानेपानी :

९) खानेपानीको चरम अभाव भएका गाउँपालिकाका वस्तिहरूमा खानेपानी विस्तार गर्न संघीय सरकार,प्रदेस सरकारसँग समन्वय गरिनेछ । खानेपानीका संरचना निर्माण गर्दा पानीको उपलब्धताका आधारमा एक घर एक धारा कार्यक्रम लागु गरिनेछ, स्वच्छ खानेपानीको सुनिश्चितताका लागि आवश्यक पर्ने श्रोतको ब्यवस्थापन गरिनेछ, अधुरा खानेपानी आयोजनाहरू सम्पन्न गरिनेछ । यस गाउँपालिकामा संचालित लिफ्ट खानेपानीका आयोजनाबाट खानेपानी खाइरहेका नागरिकले विद्युत महशुल अत्याधिक तिर्नु परेको छ त्यसलाई राहत दिनका लागि लिफ्ट खानेपानीको न्युनतम महशुल गाउँपालिकाले तिर्ने गरी बजेटको ब्यवस्था मिलाएको छु । खानेपानीको गुणस्तर परीक्षण गर्ने, खानेपानीको मुहान संरक्षण गर्नका लागि आवश्यक रकम ब्यवस्था गरेको छु । चोरपानी वायडाडा लिफ्ट खानेपानी आयोजनाका लागि रु ८ लाख बजेटको ब्यवस्था गरेको छु । प्रदेश र संघीय सरकारबाट संचालित खानेपानीका आयोजनाको नियमित अनुगमन गरि समयमै कार्यसम्पन्न गर्नलाई निर्देशन दिइनेछ ।

महिला, बालबालिका तथा अपाङ्ग :

१०). क) सामाजिक न्याय र समावेशीकरणलाई उच्च प्राथमिकता दिँदै विपन्न र पिछडिएका सबै महिलालाई समाजको मुलधारमा ल्याउन, निर्णय प्रक्रियामा महत्वपूर्ण भुमिका खेल्नका लागि सिप तथा उद्यमशिलता विकास

कार्यक्रम, बालविवाह न्यूनीकरण, बाल सञ्जाल र बाल क्लब गठन, विद्यालय जाने अपाङ्क, असहाय विद्यार्थीहरूलाई सहायता, जेष्ठ नागरिक मञ्च गठन तथा सम्मान कार्यक्रम, विद्यालयमा जेष्ठ नागरिकको अनुभव र ज्ञान हस्तान्तरण, जेष्ठ नागरिक निशुल्क आँखा जाच र उपचार कार्यक्रम, दीर्घरोगी सहायता कोष, महिला आश्रय सेवा केन्द्र व्यवस्थापन, न्यायिक समितिको सुदृढिकरण, दलित लक्षित विशेष कार्यक्रमका लागि एकमुष्ट करिव रु. ४५ लाख, जेष्ठ नागरिक मञ्च गठन तथा सम्मान कार्यक्रम, विद्यालयमा विनियोजन गरेको छु ।

ख) पुकरुकमा सहीद स्मृति पार्क निर्माण सम्पन्न भएको छ, त्यसलाई शहिदहरूलाई सम्मान पुग्ने गरि थप कार्य गर्न प्रदेश सरकार सँग बजेटको माग गर्नेछु । जिल्ला शान्ति समितिबाट प्रमाणित जनयुद्ध तथा लोकतन्त्र प्राप्तिका लागि शहिद भएका परिवारलाई मासिक रु २००० भत्ता दिइनेछ तथा घाइतेलाई जीविकोपार्जनका लागि शिप विकास तालिम सञ्चालन गर्न आवश्यक रकम छुट्ट्याएको छु साथै ६८ वर्ष माथिका एकल पुरुषलाई सामाजिक सुरक्षा भत्तामा दोहोरो नपर्ने गरी मासिक रु १००० का दरले भत्ता दिने व्यवस्था मिलाएको छु ।

ग) सामाजिक न्याय र समानता विनाको विकास दिगो हुँदैन । गाउँपालिकाको पछाडी परेको वर्ग समुदाय लक्षित कार्यक्रम संचालनका लागि गाउँपालिकामा पछाडी परेका दलितहरूलाई उनीहरूको परम्परागत पेशाहरु, पञ्चेवाजाको संरक्षण र जीवन निर्वाहका लागि सञ्चालन गरेको आरनलाई आधुनिकिकरण गर्न दलित लक्षित कार्यक्रम संचालन गर्न रु ८ लाख बजेट छुट्ट्याएको छु ।

पुर्वाधार विकास :

११) भौतिक पुर्वाधार विकास विना अन्य क्षेत्रको विकासले गति लिन नसक्ने कुरालाई मध्य नजरमा राखी पुर्वाधार विकासका उपक्षेत्रहरु जस्तै सडक, सिचाई, भवन तथा शहरी विकासका लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।

सडक :

१२). नयाँगाउँ वडा कार्यालय देखि उदयपुरकोट जोड्ने मोटरबाटोलाई प्रदेश सरकार समेतको समपुरक अनुदान सहित रु १ करोड ५० लाख बजेट विनियोजन गरि यसै वर्ष देखि कालोपत्रेको थालनी गरिनेछ । अन्य सडक निर्माण तथा मर्मतका लागि गाउँपालिकाको ब्याक्हो लोडर मार्फत सम्पन्न गर्ने गरि रु २५ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु । मार्सिबाङ देखि बटार हुदै लामाचौर शिवमन्दिर जोड्ने मोटरबाटो आयोजनाका लागि रु १० लाख, बसुन्धरा तिल्केनी हुदै मुक्चौर जोड्ने सडक निर्माण आयोजनाको लागि रु १० लाख, पिपलडाडा देखि उपल्लो सिमलचौर जोड्ने सडक निर्माण आयोजनाको लागि रु १५ लाख, धनचौर ग्याङ हुँदै पिपलछेडा मुकुटी जोड्ने मोटरबाटो रु ८ लाख, वडेचौर धुरुडा हुदै वडा कार्यालय जोड्ने बाटो रु १० लाख बजेट विनियोजन गरेको छु ।

१३) गाउँपालिकामा रहेका लिफ्ट सिचाई आयोजनाहरूको विद्युत महशुल गाउँपालिकाले तिर्ने नीति अनुसार सोका लागि लाग्ने रकमको ब्यवस्था मिलाएको छु । गाउँपालिकाको सबै सिचाई योग्य जमिनमा सिचाई सुविधा पुऱ्याउने गरी निर्माणाधीन आयोजनाहरू र नयाँ आयोजनाहरू सञ्चालनका लागि सम्भाव्यताको आधारमा सिचाई, लिफ्ट सिँचाई आयोजनाहरूका लागि आवश्यक वजेट विनियोजन गरेको छु । चकचके लिफ्ट सिँचाई आयोजनाका लागि रु ५ लाख वजेट विनियोजन गरेको छु ।

भवन तथा शहरी विकास:

१४) गाउँपालिकाका सम्भावित बस्तिहरूलाई सहरीकरण गर्नका लागि वस्ति विकास आयोजना संचालन गर्न अध्ययन गरिनेछ । माण्डवी गाउँपालिकामा खरको छानो भएका घरहरू अझै पनि भएकाले खरको छानो विस्थापित गरी खरको छानो मुक्त गर्नका लागि आवश्यक वजेटको ब्यवस्था गरेको छु । गाउँपालिका अर्न्तगत वडा नं २,३ र ४ का वडा कार्यालय भवन निर्माणका लागि जग्गा प्राप्त गरि विस्तृत परियोजना प्रतिबेदन तयार गर्न श्रोतको सुनिश्चित गरेको छु । माण्डवी गाउँपालिकाको केन्द्रविन्दु जस्पुर, देविस्थान माण्डवी-५ चकचकेलाई ब्यवस्थित वस्ती विकास गर्नका लागि प्रदेश र सघीय सरकारसंग आवश्यक वजेट माग गर्नेछु ।

पर्यटन:

१५). २०७८ फागुन मसान्तमा कार्य सम्पन्न गर्ने गरि रु २ करोड ७१ लाखमा सम्भौता भएको तुलिलेकमा पर्यटन प्रवर्द्धन गर्ने गाउँपालिकाको महत्वपूर्ण आयोजनाका लागि यस आर्थिक वर्षका लागि रु ४५ लाख विनियोजन गरेको छु । थानकोट पर्यटकीय क्षेत्र, विरेलेख पर्यटकीय क्षेत्र, बाघपाइला र मार्सिबाड हिल पार्क तथा पिकनिक स्पोर्ट पर्यटकिय क्षेत्रको विकासका लागि सम्भाव्यता अध्ययन गर्न आवश्यक श्रोतको ब्यवस्था गरेको छु ।

उर्जा विकास :

१६) गाउँपालिकाका असहाय गरिव नागरिक जसले आर्थिक अभाव कारण अहिले पनि विद्युत जडान गर्न सकिरहेका छैनन् ति नागरिकलाई विद्युतीय पहुँचमा ल्याउन मिटर बक्स तार तथा एम.सि वि खरिदका लागि रु. ७ लाख खर्च गर्ने गरी ब्यवस्था मिलाएको छु ।

माण्डवी गाउँबासिले मासिक रूपमा तिर्नु पर्ने विद्युत महशुलको न्युनतम २० युनिटसम्म मात्र खपत गर्ने ग्राहकको विद्युत महशुल गाउँपालिकाले छुट दिने गाउँपालिकाको नीति तथा कार्यक्रम भएकाले त्यसका लागि लाग्ने अनुमानित रकम रु ३० लाख विनियोजन गरेको छु ।

बन वातावरण तथा विपत ब्यवस्थापन:

१७) सामुदायिक वनहरूसँग अन्तरक्रिया, वन तथा भू-संरक्षण, जलाधार संरक्षण, वातावरण संरक्षण,सामुदायिक वनमा पर्यापर्यटन प्रवर्द्धनमा ध्यान दिइनेछ । जनसंख्याको बढ्दो चाप र अब्यवस्थित सहरीकरणबाट उत्पन्न भएको फोहोरमैला ब्यवस्थापनका लागि गाउँपालिकाको ट्याक्टर तयारी अबस्थामा राखिने छ । माण्डवी

गाउँपालिकामा आउन सक्ने प्रकोप तथा बिपद्हरूलाई समेत ध्यानमा राखी विपद् न्यबस्थापन कोषका लागि एकमुष्ट रकम रु.१५ लाख विनियोजन गरेको छु । वन वातावरणबाट प्रभावित नहुने गरी सामुदायिक वन सँग साभेदारी गरी स्थानीय वासिन्दाको आयआर्जनको वढोत्तरी हुने क्रियाकलाप सञ्चालन गरिनेछ ।

सुशासन, संस्थागत विकास तथा सेवा प्रवाह:

१८) सार्वजनिक सेवा प्रवाहमा सेवाग्राहीहरूलाई कुनै प्रकारको विभेद नगरी उच्च प्राथमिकता दिई सेवा प्रवाह गरिनेछ । कार्यालयले आफै र आफ्नो मातहतका कार्यालयहरूमार्फत प्रवाह गर्ने सेवाको प्रभावकारिता, गुणस्तरीयता, गुनासो न्यबस्थापन, सार्वजनिक सुनुवाई, सामाजिक परीक्षण, नागरिक वडापत्र, सुचनाको हकको प्रत्याभूति, आर्थिक पारदर्शिता, जवाफदेहिता, भ्रष्टाचार निवारण लगायतका कार्यहरूमार्फत सुशासन अभिवृद्धि गर्ने खालका कार्यहरूलाई प्राथमिकताका साथ कार्यान्वयन गर्दै लगिनेछ । सेवा प्रवाहलाई प्रविधि मैत्री बनाउँदै गुणस्तरीय र भ्रष्टाचार विरुद्ध शुन्य सहनशीलताको नीति अवलम्बन गरिनेछ । कर्मचारी तथा पदाधिकारीको क्षमता विकासको लागि आवश्यक तालिम तथा प्रविधिको न्यबस्थापनको लागि रकम विनियोजन गरेको छु ।

१९) गाउँपालिकाको सम्पूर्ण तथ्यांक समेटिएको एकिकृत डिजिटल प्रोफाइल निर्माण गर्नका लागि रकम छुट्याएको छु । सुचना तथा संचार प्रविधि न्यबस्थापन, पत्रपत्रिका छपाई र सूचना प्रकाशन र प्रशारण, अभिलेख न्यबस्थापन, पञ्जिकरण न्यबस्थापन, मानव संसाधन विकासका लागि आवश्यक पर्ने रकमका विनियोजन गरेको छु ।

पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरूको सेवा सुविधा सम्बन्धमा :

२०) स्वीकृत दरबन्दी बाहेक यस गाउँपालिका र अन्तर्गत करार सेवा र सेवा करारमा कार्यरत कर्मचारीहरूलाई निरन्तरता दिइएको छ । महामारी रोगको समयमा होस वा विपद्को समयमा र गाउँपालिकाको समग्र सुरक्षा न्यबस्थालाई मध्यनजर गर्दै गाउँ प्रहरीलाई निरन्तरता दिइनेछ । गाउँपालिकालाई सूचना प्रविधि मैत्री बनाउन सक्षम जनशक्तिको निरन्तरताका लागि सुचना प्रविधि अधिकृतलाई गाउँपालिकाले समपुरक रकमको सुनिश्चित गरि करार निरन्तरता दिइनेछ । एम आइ एस अपरेटर र फिल्ड सहायकका लागि ६ महिना बराबरको रकम गाउँपालिकाबाट न्यहोर्ने गरी रकमको सुनिश्चितता गरेको छु ।

२१) स्वास्थ्यकर्मीहरूको मनोबल उच्च बनाउनका लागि गाउँपालिकाले करारमा नियुक्त गरेका स्वास्थ्यकर्मीहरूको खाइपाइ आएको तलब स्केलमा १५ प्रतिशतले वृद्धि गरेको छु । गाउँपालिका र अन्तर्गतका वडा कार्यालयहरूमा कार्यरत सम्पूर्ण करार कर्मचारीहरूको यस आ.व.मा खाइपाइ आएको तलबमा १५ प्रतिशतले वृद्धि गरेको छु । बहुक्षेत्रिय पोषण कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न नियुक्त भएका पोषण स्वयंसेवकको न्युन निर्वाह भत्तालाई मध्यनजर गर्दै रु ५,००० प्रोत्साहन भत्ता दिइने छ ।

२२) माण्डवी गाउँपालिकाका गाउँ कार्यपालिका, गाउँ सभा तथा वडा समितिका पदाधिकारीहरूका लागि सेवा र सुविधा प्रदेश कानुन वमोजिम प्राप्त हुने गरी आन्तरिक श्रोतको उपलब्धता समेतलाई ध्यान दिदै आवश्यक वजेटको न्यवस्था मिलाएको छु ।

अब म आगामी आ.व. मा विनियोजन गरिएका अन्य क्षेत्रहरूको विवरण प्रस्तुत गर्न चाहन्छु :

- २३) गाउँपालिकामा क्रियाशिल विभिन्न NGO, INGO हरूको सहकार्य र समन्वयमा विविध कार्यक्रम संचालन गरिने छ । गाउँपालिकामा कार्यरत NGO, INGO लगायत अन्य संघ संस्थाहरूका कार्यक्रमहरू अब यस गाउँपालिकाको निर्णय र समन्वय अनुसार सञ्चालन हुनेछन् । विभिन्न NGO, INGO हरूको सहकार्यमा गरिने कार्यक्रमहरूको लागि समपूरक कोषमा रकम विनियोजन गरेको छ ।
- २४) माण्डवी गाउँपालिका अन्तर्गत मारसिवाङमा १५२ रोपनी क्षेत्रफलमा आधुनिक खेलकुद मैदान निर्माण निरन्तरताका लागि रु २० लाख बजेटको व्यवस्था गरेको छ । अध्यक्ष कप खेलकुद कार्यक्रमका लागि रु. ८ लाख विनियोजन गरेको छ ।
- २५) जनता सँग अध्यक्ष कार्यक्रम र उपाध्यक्ष सँग लक्षित वर्ग कार्यक्रम मार्फत जनताका आधारभुत आवश्यकताहरूलाई तत्कालै सम्बोधन गर्न आवश्यक रकमको व्यवस्था गरेको छ ।
- २६) प्रधानमन्त्री स्वरोजगार कार्यक्रममा समेत लागत साभेदारी गरि निर्माण सम्बन्धि कार्यमा न्युन भएको निर्माण सामाग्रिको व्यवस्थापन गर्न रु १५ लाख साभेदारीका लागि बजेट छुट्याइएको छ ।
- २७) निर्माण व्यवसायीलाई ठेक्का लिएका सम्पुर्ण आयोजनाहरूलाई समयमै सम्पन्न गर्नेका लागि श्रोतको अभाव हुन नदिन सधिय सरकार तथा प्रदेश सरकारसँग आवश्यक समन्वय गरिनेछ ।
- २८) सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई जनताको अधिकारको रूपमा स्थापित गरिनेछ । भ्रष्टाचारजन्य क्रियाकलापमा शुन्य सहनशीलताको नीति अवलम्बन गरिनेछ । सुशासन कायम गर्न राम्रो र असल कार्य गर्ने कर्मचारीहरूलाई चौमासिक रूपमा प्रोत्साहन गर्ने कार्यक्रमको व्यवस्था मिलाएको छ ।
- २९) यो बजेट कार्यक्रमले नसमेटेका तथा समेट्न नसकिएका अन्य कार्यक्रमहरूलाई आगामी दिनहरूमा गाउँ कार्यपालिकाले निर्णय गरे बमोजिम जनसंख्या, भूगोल लगायत अन्य वर्ण, लिङ्ग, क्षेत्र, समुदायहरू समेतलाई मध्यनजर गर्दै समतामूलक ढङ्गले विनियोजन गर्दै लगिनेछ ।
- ३०) माण्डवी गाउँपालिकाको बाह्रौँ गाउँसभाबाट स्वीकृत हुने आ.व. २०७९/०८० को बजेट तथा कार्यक्रम माण्डवी गाउँकार्यपालिकाको कार्यालयमा कार्यान्वयनका लागि अख्तियारी दिइएको छ ।
- ३१) माण्डवी गाउँपालिकाको बाह्रौँ गाउँसभाबाट स्वीकृत हुने आ.व. २०७९/०८० को बजेट अनुसार कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्दा कार्यान्वयन गर्न असम्भव भएको तथा बजेट घटवढ भई कार्यक्रम संसोधन गर्नु पर्ने कार्यक्रम संसोधन गर्ने अधिकार गाउँकार्यपालिकालाई प्रत्यायोजन गरिएको छ ।
- ३२) हाल यो बजेटको सिलिङमा नपरेका अन्य योजना तथा कार्यक्रमहरूलाई गाउँपालिकाले आफ्नो आन्तरिक स्रोत र विभिन्न बिषयगत कार्यालयहरूबाट पछि प्राप्त हुने स्रोत अनुसार प्राथमिकताको आधारमा बजेट विनियोजन गर्दै लगिनेछ भने ठूला प्रकृतिका आयोजना कार्यक्रमहरूलाई प्रदेश सरकार तथा केन्द्र सरकार समक्ष स्रोत सुनिश्चितताका लागि अनुरोध गरिने छ ।

३३). करदाता तथा आम नागरिकका लागि करदाता शिक्षा कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ , जनतामा कर तिर्ने बानीको विकास गराइ आन्तरिक आय बढाउने लक्ष्य रहेको छ । यसको लागि जनतामा चेतना अभिवृद्धि गर्दै सूचना तथा प्रचार प्रसार गरि स्वयं करदातालाई नै जागरुक गराउने प्रणालीको विकास गरिनेछ । साथै निर्धारण गरिएका कर शुल्क तथा दस्तुरहरु संकलनको लागि वडास्तरबाटै सूचना प्रविधिको प्रयोग मार्फत सक्रिय रूपमा लागिने छ ।

अन्त्यमा,

३४). बजेटको कार्यान्वयनबाट शिक्षाको क्षेत्रमा निजि शिक्षकको समस्या समाधान भई गुणस्तरिय शिक्षा प्राप्तिको आधार तय हुनेछ । नागरिकको निशुल्क स्वास्थ्य उपचार पाउने हकको सुनिश्चितता भएको हुनेछ । अस्पताल तथा स्वास्थ्य चौकिको निर्माणबाट स्थानिय तहमै गुणस्तरिय स्वास्थ्य सेवा गाउँबासिले पाएका हुनेछन । कृषि क्षेत्रमा युवाहरुलाई आर्कषित गर्दै उत्पादनका आधारमा प्रोत्साहन तथा वजारीकरणका लागि समेत सहजीकरण भई किसानलाई न्यबसायिक कृषि उत्पादन गर्न मन लाग्नेछ । चालु आर्थिक वर्षमा शुरु गरिएका क्रमागत अधुरा आयोजनाहरु सम्पन्न हुनेछन् ,गाउँपालिकाका प्रमुख पर्यटकिय क्षेत्रको विकास विस्तार मार्फत पालिकालाई पर्यटकीय क्षेत्रको रूपमा विकसित भएको हुनेछ ।

३५) बैशाख ३० गते सम्पन्न स्थानिय तह सदस्य निर्वाचन पश्चात नव निर्वाचित उपाध्यक्षको हैसियतले यो गरिमामय सभामा उल्लेखित आयोजना तथा ति आयोजना कार्यान्वयनका लागि लाग्ने अनुमानित बजेटका सम्बन्धमा संक्षेपमा प्रस्तुत गरिसकेको छु । निर्वाचनका क्रममा न्यक्त गरिएका प्रतिवद्धता तथा घोषणाहरु एकै पटक पुरा हुन सक्दैनन । जनताको स्थानीय सरकार प्रति अधिक अपेक्षा र सिमित श्रोत साधन विच तादम्यता मिलाउदै विकास र समृद्धि कायम गर्नु छ । सुरुवाती वर्षमै हाम्रा प्राथमिकता र आयोजना छनौटले हाम्रो ५ वर्षे गन्तब्यको संकेत गर्नेछ । कार्यक्रम र आयोजना मात्रै राम्रा र जनमुखी देखिएर मात्रै हुदैन त्यसको प्रभावकारी कार्यान्वयन हुनु जरुरी हुन्छ । तसर्थ यसको सफल कार्यान्वयनमा यहाँहरु सबैको सहभागिता, सल्लाह, सुझाव र मार्गदर्शनको अपेक्षा गर्दछु । यो बजेट तयार गर्ने क्रममा माण्डवी गाउँपालिकाको विकास र समृद्धिमा निरन्तर सद्भाव र सहयोग पुर्याउनु हुने आम नागरिकहरु, कर दाताहरु, राष्ट्रसेवक कर्मचारीहरु, निजी क्षेत्र, विकास साभेदारहरु, सरकारी तथा गैरसरकारी तथा सामुदायिक संस्थाहरु, नागरिक समाज, सञ्चार जगत लगायत सम्पूर्ण महानुभावहरुमा हार्दिक आभार न्यक्त गर्दछु र यो बजेटको सफल कार्यान्वयनको लागि सहयोगको अपेक्षा गर्दछु ।

पुर्ण प्रसाद कालाथोकी

उपाध्यक्ष

माण्डवी गाउँपालिका, जस्पुर प्युठान